

Työssäoloehto ja omavastuu aika

Työssäoloehto 2.9.2024 jälkeen

Syyskuussa 2024 voimaan tullut lakimuutos pidensi työssäoloehdon 12 kalenterikuukauteen.

Työssäoloehtoa kertyy 2.9.2024 alkaen jokaisesta kalenterikuukaudesta kokonainen kuukausi, kun palkkaa on maksettu vähintään 930 euroa ja puolikas kuukausi, kun palkkaa on maksettu vähintään 465 euroa mutta alle 930 euroa.

Työssäoloehto 1.9.2024 saakka

1.9.2024 asti työssäoloehtoa kertyi kalenteriviikoilta, joina henkilö työskenteli ja sai palkkaa vähintään 18 tunnilta. Työssäoloehtoviikot muunnetaan vastaamaan työssäoloehtokuukausia siten, että 1.9.2024 mennessä, edellisen työssäoloehdon täyttymisen jälkeen kertyneet työssäoloehtoviikot jaetaan luvulla 4. Saatu luku kertoo, kuinka monta työssäoloehtokuukautta saadaan aiemmista työssäoloehtoviikoista. Jos luku ei ole kokonaisluku, 0,25-0,5 vastaa puolikasta työssäoloehtokuukautta ja 0,75 vastaa kokonaista työssäoloehtokuukautta, eli 1-2 viikkoa on puolikas kuukausi ja 3-4 viikkoa on kokonainen kuukausi.

Kun 12 kuukauden työssäoloehto täyttyy

Henkilöiden työssäoloehdon uudelleen täyttymisen ajankohdassa on eroja, kun työssäoloehdossa on huomioitu sekä työssäoloehtoviikkoja että -kuukausia. Työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen työsuhteen päättymisestä tai lomautuksen alkamisesta taakse päin. Päiväraha lasketaan työssäoloehdon ajalta. Ansiopäivärahan enimmäisaika alkaa alusta, kun työssäoloehto täyttyy.

Omavastuu asetetaan aina, kun 12 kuukauden työssäoloehto täyttyy.

Kun sovelletaan 12 kuukauden työssäoloehtoa, päivärahaa alennetaan 40 maksetun etuuspäivän jälkeen 20 prosentilla. Kun enimmäisajasta on maksettu 170 päivää, etuutta alennetaan 25 prosentilla alkuperäisestä täydestä päivärahasta.

Ostavastuuauka

Ostavastuuauka on seitsemän työtöntä arkipäivää tai tätä vastaava aika, jos henkilö työllistyy osittain samaan aikaan. Ostavastuuajalta ei makseta päivärahaa.

Ostavastuuauka asetetaan, kun 12 kuukauden työssäoloehto on täyttynt. Joissakin tilanteissa ostavastuuauka voi alkaa jo kesken 12. työssäoloehtokuukautta ja joissakin tilanteissa ostavastuuauka alkaa vasta seuraavassa kuussa, kun 12 työssäoloehtokuukautta on tullut täyteen. Tilanne voi vaihdella myös samasta yrityksestä lomautettujen kesken.

Ostavastuuauka 12. työssäoloehtokuukauden jälkeen

Osa-aikaisesti työllistävillä ostavastuuauka otetaan vasta seuraavassa kuussa, kun 12 kuukauden työssäoloehto on täyttynt.

Esimerkki 1

- Henkilö työskentelee osa-aikatyössä, pitää työnhakunsa voimassa koko ajan ja hakee kassasta soviteltua päivärahaa.
- Hänelle on 31.10.2024 mennessä kertynt 11 työssäoloehtokuukautta.
- Marraskuu on 12. työssäoloehtokuukausi, koska hänelle maksetaan marraskuussa palkkaa vähintään 930 euroa.
- Marraskuulta maksetaan aiemman suuruista päivärahaa.
- Ostavastuuaukaa aletaan ottaa 1.12.2024 lukien niin kauan, että seitsemää työtöntä päivää vastaava tuntimäärä on koossa. Ostavastuuajan pitää täytyä 8 peräkkäisen kalenteriviikon sisällä.
- Ostavastuuajan jälkeen hänelle maksetaan uutta päivärahaa enintään 40 täyttä etuuspäivää vastaavalta ajalta, jonka jälkeen täysi päiväraha pienenee 20 prosentilla.
- Uutta työssäoloehtoaa alkaa kertyä 1.12.2024 alkaen.

Esimerkki 2

- Henkilö on lomautettu lyhennetylle työviikolle 16.9.2024 alkaen.
- Hänelle on 30.11.2024 mennessä kertynt 11 työssäoloehtokuukautta.
- Joulukuu on 12. työssäoloehtokuukausi, koska hänelle maksetaan joulukuussa palkkaa vähintään 930 euroa.
- Joulukuulta maksetaan aiemman suuruista päivärahaa.
- Ostavastuuaukaa aletaan ottaa tammikuun 2025 ensimmäisestä lomautuspäivästä alkaen. Ostavastuuajan pitää täytyä 8 peräkkäisen kalenteriviikon sisällä.
- Ostavastuuajan jälkeen hänelle maksetaan uutta päivärahaa enintään 40 täyttä etuuspäivää vastaavalta ajalta, jonka jälkeen täysi päiväraha pienenee 20 prosentilla.
- Uutta työssäoloehtoaa alkaa kertyä 1.1.2025 alkaen.

Esimerkki 3

- Henkilö on lomautettu lyhennetylle työviikolle 2.12.2024 alkaen. Lisäksi hänellä on kokonaisia lomautusviikkoja ajalla 16.12.-21.12.2024, 20.1.-26.1.2025 sekä 17.2.-23.2.2025.
- Hänelle on 31.12.2024 mennessä kertynyt 11 työssäoloehtokuukautta.
- Tammikuu 2025 on 12. työssäoloehtokuukausi, koska hänelle maksetaan tammikuussa palkkaa vähintään 930 euroa.
- Joulukuulta ja tammikuulta maksetaan aiemman suuruista päivärahaa.
- Omavastuuajaa aletaan ottaa helmikuun 2025 ensimmäisestä lomautuspäivästä alkaen. Omavastuuajan pitää täytyä 8 peräkkäisen kalenteriviikon sisällä.
- Omavastuuajan jälkeen hänelle maksetaan uutta päivärahaa enintään 40 täyttä etuuspäivää vastaavalta ajalta, jonka jälkeen täysi päiväraha pienenee 20 prosentilla.
- Uutta työssäoloehtoaa alkaa kertyä 1.2.2025 alkaen.

Omavastuuajaa kesken 12. työssäoloehtokuukautta

Jos henkilö jää työttömäksi tai lomautetuksi ja tulee työnhakijaksi siinä kuussa, jolloin 12 kuukauden työssäoloehto täyttyy, omavastuuajaa aletaan ottaa jo kesken 12. työssäoloehtokuukautta.

Esimerkki 4

- Henkilön kokoaikainen työ päättyi 17.1.2025, jonka jälkeen hän ilmoittautui työttömäksi työnhakijaksi.
- Hänelle on kertynyt 11 työssäoloehtokuukautta 31.12.2024 mennessä.
- Hänelle on tammikuussa maksettu palkkaa vähintään 930, euroa, joten tammikuu on työssäoloehdon 12. kuukausi.
- Omavastuuajaa aletaan ottaa sen jälkeen, kun hänen yli kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyöstä saamansa lomakorvauksen jaksotusaika päättyy. Omavastuuajan pitää täytyä 8 peräkkäisen kalenteriviikon sisällä.
- Omavastuuajan jälkeen hänelle aletaan maksaa täyttä päivärahaa enintään 40 päivältä, jonka jälkeen täysi päiväraha pienenee 20 prosentilla.
- Uutta työssäoloehtoaa alkaa kertyä 1.2.2025 alkaen.

Esimerkki 5

- Henkilön lomautus alkaa 18.11.2024 ja hän on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi heti lomautuksen alettua.
- Hänelle on kertynyt 11 työssäoloehtokuukautta 31.10.2024 mennessä.
- Marraskuu kerryttää yhden työssäoloehtokuukauden, koska hänelle on maksettu palkkaa marraskuussa vähintään 930 euroa.
- Omavastuuajaa aletaan ottaa lomautuksen alusta, 18.11.2024 lukien. Omavastuuajan pitää täytyä 8 peräkkäisen kalenteriviikon sisällä.
- Päivärahan laskennassa huomioidaan kaikki 30.11.2024 mennessä maksetut palkkatulot.
- Omavastuuajan jälkeen hänelle aletaan maksaa täyttä päivärahaa enintään 40 päivältä, jonka jälkeen täysi päiväraha pienenee 20 prosentilla.
- Uutta työssäoloehtoaa alkaa kertyä 1.12.2024 alkaen.